

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

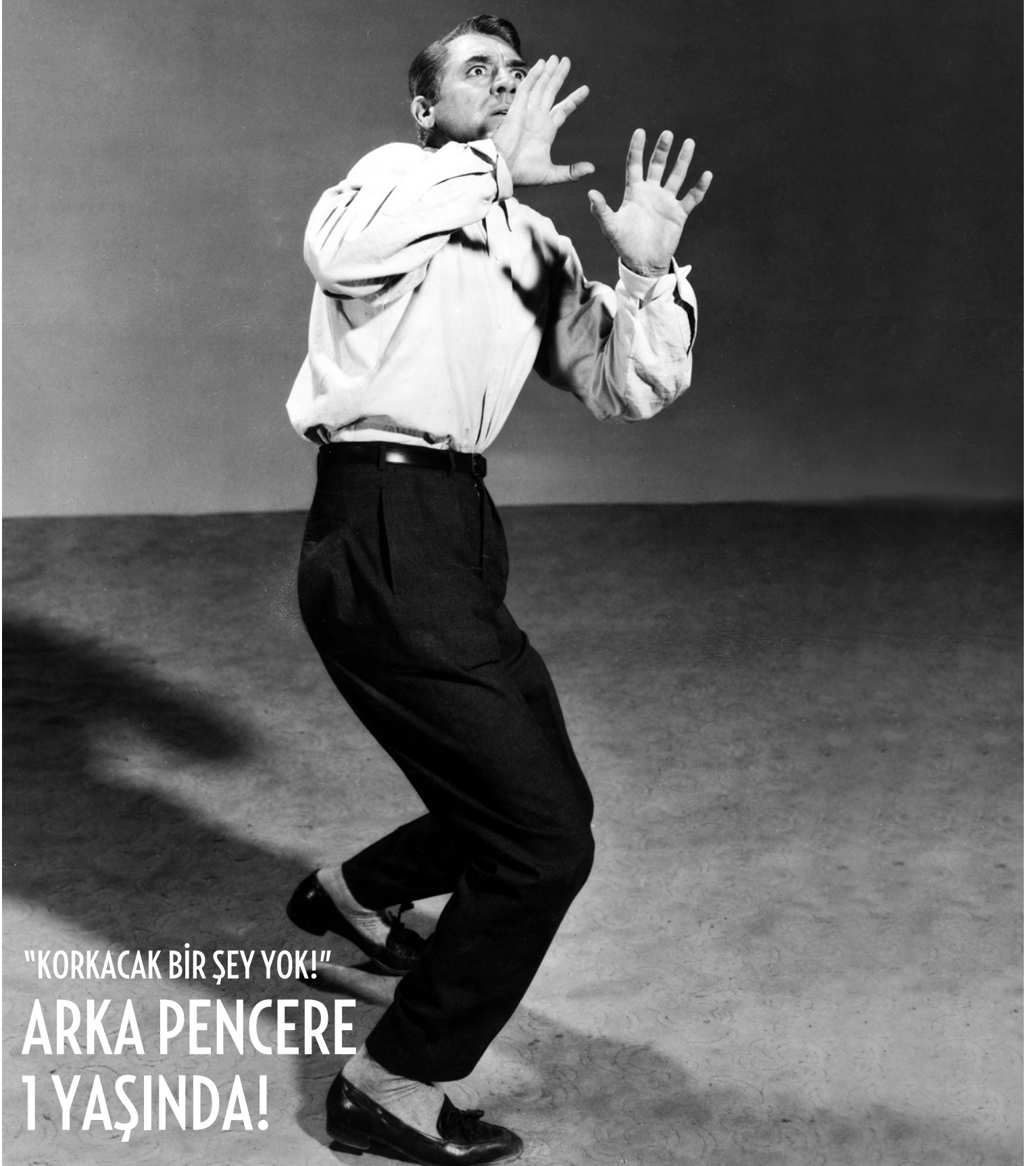
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

"KORKACAK BİR ŞEY YOK!"

ARKA PENCERE
1 YAŞINDA!

Disney · PIXAR

OYUNCAK HİKÂYESİ

3

TOY STORY 3

Tüm Zamanların En İyi Animasyon Filmi
Şimdi **Disney Blu-ray** ve **Disney DVD** 'de!

Ücretsiz PDF Kütüphane <https://rantey.org>

PIXAR

İYİ Kİ DOĞDUN

ARKA PENCERE!

52 SAYI. DİLE KOLAY. BİLGİSAYAR BAŞINDA GEÇEN GÜNLERİN, HAFTALARIN, UYKUSUZ GECELERİN sonunda 30 Ekim 2009 tarihinde yayına verdiğimiz ilk sayıdan bu yana tam tamına bir yılı devirdik. Arkasını büyük sermaye ve yayın gruplarına yaslayan sinema dergilerinin bile ayakta kalmakta güçlük çektiği o en zorlu etabı bitirdik.

Bu süreçte bütçünün değilse de, bir ölçüde hayalimizi gerçekleştirdik. Bir kısım katıksız sinemasevere sesimizi ulaştırdık. Onların desteği ve itmesiyle bu noktaya vardık. Son bir yılda sinemalarımızda gösterime giren yerli-yabancı tüm yapımların ve satışa sunulan sayısız DVD filmin eleştirisini, pek yakında kitap haline gelecek, elinize alıp okuyabileceğiniz Aştan da Üstün yazılarını ve daha nice özgün köşe, makale, dosya ve incelemeyi sinema okuruyla paylaştık. Ne zaman isterseniz geriye dönüp okuyabileceğiniz ciddi bir yekuna ulaştık. Tahmin edeceğimiz üzere mutlu ve gururluyuz şimdi. Bir o kadar da yorgun tabii.

Cem Altınsaray, Bilgehan Aras, Tunca Arslan, Kemal Ekin Aysel, Burak Göral, Murat Özer ve Burçin S. Yalçın'ın nüvesini oluşturduğu Arka Pencere kadrosu, çoğunuzun bildiği gibi yıllar yılı sinema üzerine yazan, konuşan, durmaksızın çalışan, üretken profesyonellerden teşekkül ediyor. Her birinin ayrı ayrı, kimileyin de bir arada yazarı, editörü, yazı işleri müdürü, görsel yönetmeni, yayın yönetmeni ve/veya danışmanı olarak görev yaptığı pek çok dergi geçti elinizden. Belki kitaplığınızın bir köşesinde arşivlediniz, arada dönüp okuyorsunuz hâlâ. Negatif, Sinerama, Film+, DVD+, Empire gibi çoktan Türk dergiciliğinin uğursuz ve öğütücü tarihindeki yerini almış olan 'devrik' yayınlar ilk elde akla gelenler. Sinema, Altyazı,

Digiturk dergisi gibi enteresan bir şekilde (!) yayın hayatına devam edenler de yok değil elbet. Bu ekip en sevdiği işi yapabilmek, sinema üzerine kalem oynatabilmek, düşünmek, düşündüğünü paylaşabilmek ve sinema okurunun ufkunu açabilmek için el ele verdi. İnternet evreninde yüzlerce, binlercesi bulunan sinema konulu bloglar, portallar, online dergiler arasında var olma iddasında bir işe girişti. Büyük emek verildi. Pek çok şeyden fedakarlık edildi. Amatör bir ruhla bugüne değin gelindi. Bu itibarla, Arka Pencere'de 52 hafta boyunca yazdığımız yazılar, boş bir şişeye tıktırılıp okyanusa atılmış birer mektup gibiler. Her mektup gibi onlar da sahibini bulup okunmayı bekler.

Bu noktada bu projeye yazılarıyla katkıda bulunup gönülden bir teşekkürü hak eden isimleri de anmak icap eder: Kerem Sanatel, Okan Arpaç, Ferhat Neptün, Olkan Özyurt, Müge Turan, Murat Emir Eren, Gökhan Şeker, İlhan Yurtsever, Ebru Çeliktug, Ahmet Meriç Şenyüz, Didem Çimen, Aycan Çevik, Ali Ulvi Uyanık, Şenay Aydemir, Çağdaş Günerbüyük, Alkan Avcıoğlu, Şükran Yücel, Selin Sevinç, Elif Tunca, Övgü Gökçe, Heval Bucak.

Tüm bu listeyi oluşturan isimlerin ve bizzat ekibin kendisinin geçimini temin ettikleri asli işleri bile ikinci plana itip, binbir zahmetle yazdığı yazıların değerlendirilmesi için daha çok okunmaları tek dileğimiz. İkinci yılı bulabilecek, burada olacak mıyız, bilinmez. Bu bizim kadar sizinle de ilgili bir şey. En çok istediğimiz şeyin bu olduğunu bilin, yeter. Sinema kültürüne yazarak ve okuyarak birlikte yatırım yapacağımız, kültürsüz kalmayacağımız umuduyla... Hepinize teşekkürler...

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: CEM ALTINSARAY cemirique@yahoo.com BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com KEMAL EKİN AYSEL kemalaysel@gmail.com

BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, OKAN ARPAÇ, EBRU ÇELİKTUĞ, ALKAN AVCIOĞLU, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, İLHAN YURTSEVER, EMEL GÖRAL, FİLİZ ÖRGEN, MÜZEYYEN BEDEL YALÇIN

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Haftanın eleştirileri: Sosyal Ağ, Amcam Önceki Hayatlarını Hatırlıyor, Paranormal Activity 2, O Kul: Hayal Bile Etme, Aşka Fırsat Ver, Son Savaşçı.

17 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları. Beş üzerinden, buçuksuz.

18 TRENDEKİ YABANCI

Her Arka Pencere'cinin bir gün mutlaka ziyaret etmesi gereken bir yer: Kuzey Londra'yı mekan edinen Sir Alfred Hitchcock Oteli.

20 ÖLÜM KARARI

Birinci yılımızı doldururken Alfred Hitchcock dışında başka bir konu aramak abesti burası için... İşte üstadın hayatındaki 11 önemli insan...

24 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Henri-Georges Clouzot'dan 'irkilti' başyapıtı: Şeytan Ruhlu İnsanlar.

26 AİLE OYUNU

DVD eleştirileri: Zor Hedef, Sineklerin Tanrısı (1963).

28 SAPIK

Film sapıkları için sinemanın incik cıncığı: The Most Dangerous Game, Sineklerin Tanrısı (1990), Şeytanca (Diabolique), Sophie Marceau, Alfred Hitchcock.

SOSYAL AĞ

ORJİNAL ADI The Social Network

YÖNETMEN David Fincher

OYUNCULAR Jesse Eisenberg,

Andrew Garfield, Justin Timberlake,

Rooney Mara

YAPIM 2010 ABD

SÜRE 120 dk.

David Fincher'dan,
onun güçlü
sinemasına yakışır bir
film daha...
"Sosyal Ağ" sadece
bir başarı hikayesi
olarak okunmamalı.
2000'lerin gidişatına
dair bir şeyler de var.

SOSYAL PAYLAŞIM SİTELERİNİN BU KADAR TALEP EDİLİYOR OLMASININ temelinde basit bir ihtiyaç var aslında. Bu basit ihtiyaç herhangi bir sosyal ortamda bir arada eğlenen, 'takılan' insanların beden dillerinde de gizlidir. Kodlar hep aynı cümleye yollar bizi: 'Sev Beni'. "Sana enteresan şeyler anlatmaya çalışıyorum, beni sevmen için... Seni güldürüyorum işte sev beni, alıntılar yapıyorum, bildiğim, duyduğum her şeyi ilginç çekmek için kullanıyorum, sev beni..." 2000'lerin başdöndürücü bir hızla akıp giden günlerinde insanlar sevgiye olan ihtiyaçlarını artık daha yoğun hissetmekte. Çünkü giderek daha az bulunan bir şey haline geldi sevgi...

Facebook, MySpace, Twitter gibi internet üzerinden kendimizi tüm dünyaya sunduğumuz mecralar da bunun için kullanılıyor aslında: 'Sev Beni'. "Bak, bunlar en güzel görüldüğüm fotoğraflarım. Bak, ilgi alanlarıma... İşte bunlar benim fikirlerim, zekiyim, düşünüyorum, burdayım, sev beni... Bunlar buzdağının görünen yüzü, dahasını merak ediyorsan 'tıkla' arkadaş ol benimle... Konuşmayabiliriz, sadece 'beğen beni'. Beğen ki 'beni şu kadar kişi beğeniyor', 'bu kadar kişi bana önem veriyor' diyebileyim."

İnsanlar bu siteleri kullanarak, daha önce hiç yapmadıkları kadar kendilerini kamuya açıyorlar. Takipçilerini oluşturmak, beğenilecek insanlar olduklarını hissetmek istiyorlar. Her gün belli aralıklarla bu sitelere girip çıkıp 'kimse hakkımda bir şey demiş mi; yeni arkadaşlık talebi olmuş mu, söylediğim şey beğenilmiş mi, haklı bulunmuş muyum'u test ediyorlar. İnsanlar sürekli beğenilmek, takip edilmek istiyorlar... Hiçbir zaman bu kadar yoğun açığa çıkmamıştı bu ihtiyaç...

Bunların ışığında baktığımızda David Fincher'ın yeni filmi "Sosyal Ağ"ı basit bir başarı hikayesi olarak algılamak imkansızlaşıyor. "Sosyal Ağ"ı sadece Facebook'un yaratım süreci olarak görmek bu filme ve onun çok iyi yazılmış senaryosuna haksızlık olur. Filmin senaristi Aaron Sorkin'in ("Birkaç İyi Adam", "Charlie

Wilson'ın Savaşı") yapmak istediği net bir şey var. Trajik bir baş karakterin görünürdeki başarısına rağmen bilinçdışı da olsa kendi kendisini yok etmeye çalışması ve bunu destekleyen minimal ama müthiş bir final... Bu Shakespeare'vari bir trajedi değildir de nedir? Zaten gerçek Zuckerberg de filmi sevmemiştir!

Fincher filmini kahramanının büyük yenilgiye uğradığı sahneyle açıyor. Zuckerberg'in bütün egosunu yerle bir eden 'o kız', Erica'dır. Çünkü herkesin bir 'o kız'ı vardır. Beethoven'ın bile vardı... Mark da 'o kız'dan aldığı tepki yüzünden (ki asıl acı tarafı çok haklıydı ve Mark bunu biliyordu) Harvard'daki odasına koşup insanların 'sev beni' ihtiyaçlarını dürtükleyen bir site tasarladı. Ne kadar seksist bir yarıştı bu! Yurt kayıtlarından edindiği kız fotoğraflarıyla kimin kimden daha güzel olduğunu seçebildiğiniz bir site. Büyük eğlence değil mi? Çok basit; sadece iki kızın fotoğrafı ve hangisi daha güzel sorusu. Biri yapacaktı zaten ama o gece 'o kız'a çarpan zeki çocuk Zuckerberg yaptı.

Sonra onun bu küçük başarısı başka 'başarıya aç' üç çocuğun dikkatini çekti ve kafalarındaki sosyal ağı onunla gerçekleştirmek istediler. Zuckerberg'in internet alemindeki önlenemez yükselişi de aslında tam o zaman başladı. Ama bunların hepsinin altında yatan şey, içinde giderek büyüyen o çılgılık: 'Sev beni'. Erica sevsin en başta, okul kulüpleri sevsin, kabul edilsin... Zekiymiş ama bu yetmiyordu. Bu çocuk bir 'sosyal aç'tı ve kendi gibi olanları ya da daha fazlasını isteyenleri bir araya getirdi. Onlardan ilk etapta sadece yüzleriyle dikkat çekecekleri bir ağ oluşturdu: "Facebook".

Bunu yaparken tek yakın arkadaşı Eduardo'yu bile silebildi. Bunu şan, şöhret, para için de yapmadı... Onu etrafıyla olan barışıklığı yüzünden kıskandı ve tek istediği şey sevilmekti. En başta Erica tarafından... Bu yüzden onu bir restoranda, sanal değil, 'gerçek ilişkiler' içinde gördüğünde yeni ve başarılı haliyle karşısına çıkmak istedi.

Türkiye gibi Facebook'u yoğun olarak

Yönetmen David Fincher, milyon dolarlarla oynayan bu gençleri hiç lüks içinde göstermiyor. Çünkü onların dertleri para değil, önemli bir iş yapıp ortalığı sallamak.

kullanan ülkelerin toplumlarına bir bakın, giderek içine kapanan yapılar göreceksiniz. Kendisini olmak istediği gibi sergileyenler, en güzel göründükleri kadrarla fiziklerini sunarlar. Mark gibi beğenildiklerini, istediklerini hissetmek istiyorlar. Gerçek hayatta hissedemediklerini sanal hayattan yakalamaya çalışıyorlar.

Fincher'ın filminde genç erkeklerin paylaşamadığı şey de bu işte: 'Başarabilmiş' olmak! Para zaten 'onunla gelen bir şey'. Önemli olan 'o'nun kendisi.. Eduardo'nun sevgilisi Lee'nin şiddetli bir kavgadan sonra gelen para haberiyle tornistan etmesi de bu yüzden. Çünkü başarı en büyük afrodisyaktır ve her erkeğin buna ihtiyacı vardır.

Fincher milyonlarla oynayan bu gençleri hiç lüks içinde göstermiyor. Çünkü onların dertleri

para değil. En hiperaktif olanının (Napster mucidi Sean Parker) bile derdi aslında para kazanmak değil, önemli bir iş yapıp ortalığı sallamak...

David Fincher "Sosyal Ağ"ın sosyal açlık çeken karakterlerini ve bu 'buluş'un neden bu kadar tuttuğunu anlamaya çalışıyor. Bunu sinemasıyla da güçlü bir şekilde gerçekleştiriyor. Kalabalık mekanlarda birbirleriyle konuşan ama içlerinden sürekli sosyal kodlar gönderen gençlerin arasında dolaştırıyor kamerasını... Başta Jesse Eisenberg olmak üzere tüm genç oyuncular da çok yüksek performanslar almayı başarıyor. [1]

👉 Fincher varlık içinde yokluk çeken (!) iki erkek kardeşin kürek yarışını öyle estetik çekmiş ki, o sahne literatüre girer...

👉 Zuckerberg'in fikirlerini çaldığını düşünen üç gencin sinirli ve hırslı sahneleri biraz abartılı bir sitkom tadında sanki...

www.sinemamuzik.com

'bir tıkla gerçek habere ulaş'

Ücretsiz Haber Arama: <http://www.haberay.com>

AMCAM ÖNCEKİ HAYATLARINI HATIRLIYOR

GEÇTİĞİMİZ SENE TAYLANDLI YÖNETMEN ÜZERİNE YAYINLANAN, JAMES

Quandt'ın editörlüğünü yaptığı kitabın girişinde Tilda Swinton'ın yazdığı bir mektup var. Apichatpong Weerasethakul'un sinemasını öven bu mektupta Swinton onun filmleriyle ilk tanışmasını anlatıyor: "Cannes'da 'Tropical Malady'yi izlerken filmin ortasında yanlışlıkla makaraların sıralarının karıştırıldığını sandım. Gerçekten yerimden kalkıp bunu sormak için görevlinin yanına gittim". Swinton kendini Altın Portakal'da mı sandığı için böyle bir aksiliği düşündü bilinmez ama ilk kez bir Weerasethakul filmi izleyen hemen hemen herkes benzer hisleri yaşıyor: "Bu nasıl bir sinema böyle?"

Bu sene Altın Palmiye kazanan "Amcam Önceki Hayatlarını Hatırlıyor" da, pek çok yerde 2000'lerin en önemli yönetmeni olarak kabul gören Weerasethakul'un önceki filmleri gibi, sinema salonuna girmeden önce film izleme alışkanlıklarımızı ve yaklaşımımızı kapıda bırakmamız gereken bir film. Hayaletleri, kırmızı lazer gibi gözlerle sahip gorili andıran yaratıkları ve yılanbalığıyla prenses arasındaki seks sahnesiyle kulağa rengarenk sürreal bir film gibi tınlayabilir. Ancak son derece özgün bir mizah anlayışına sahip bu fantastik dram, her şeye rağmen sihirli bir şekilde yalın ve mütevazı olmayı başaran dingin bir film. Yönetmenin doğayı perdeye yansıtırken Bruce Baillie'den, anlatı kalıplarına özgürlükçü yaklaşımında Stan Brakhage'den aldığı ilham bu filmde de baki olsa da, deneysel ve avangard olmaktan ziyade gösterişsiz bir sinema diliyle ön plana çıkıyor. Kameranın nadiren hareket ettiği plan/sekanslar filmin usul usul kurduğu sinemasal evreni doğal bir etkileyciliğe ulaştırıyor. "Amcam..." postmodern bir yaklaşıma sahip olduğu kadar arkaik çağrışımlar ve hislerle dolu bir film. En büyük meziyeti ise karakterlerine yaklaşımındaki şefkat. Sadece karakterler de değil; doğa, hayvanlar, objeler ve kısacası her şeye karşı öyle ince bir yaklaşımı ve kavrayışı var ki filmin, izleyicisine de sirayet eden bir sükûnetle dolu bir

sinema dili yaratabiliyor. Nitekim filmin başarısının sırlarından bir tanesi de izleyicisinin duygularını manipüle etmemekteki özenli gayreti.

Ölüm ve anımsama üzerine olduğu kadar pelikül üzerine de lirik bir film olan "Amcam..." 6 makaradan oluşuyor. Her bir makara farklı ışıklandırma tekniklerine, oyunculuk metotlarına, referanslara ve biçimsel yaklaşıma sahip. Terrence Malick'in meşhur 'sihirli saat'indeki doğal ışıktaki çekilen etkileyici açılış sahnesi, Weerasethakul sinemasının tipik bir örneği. Ardından gelen makara, soğuk oyunculuk tarzı ve klasik mizansenisiyle eski usul bir sinema. Hemen arkasından belgesel ve cinéma vérité tarzı, onun arkasından da bir kostüm draması gibi çekilen bölümler geliyor. Filmin 16mm ile çekilen final bölümü ise eski Tayland filmleri ve yerli melodramların kitsch estetiğine yapılan nostaljik bir gönderme. Weerasethakul'un film boyunca ses kuşağında yaptığı çalışma ise olağanüstü. Ambiyans sesler, kadrajın da dışına taşan bir dünyanın havasını solumamızda büyük pay sahibi. Zira yönetmenin kompozisyon geleneklerine pek uymadan yarattığı çerçevelerin etkileyciliğinin sırrı ışık ve renk kadar seste de yatıyor.

Beyazperdede pek sık göremeyeceğimiz türden tuhaf ve özgün bir dünya yaratan filmin asıl meramlarından birisi ise gündelik ayrıntılarda yatan buruk sayılabilecek bir iç huzuru peliküle aktarabilmek. Yönetmenin önceki filmlerini izleyenlerin aşına olduğu bir duygu bu: "Amcam..."'ın görsel ve işitsel anlamda adeta kendine özgü bir kalp atışı, bir ritmi var ve bir kere içine girildiğinde bu sinemasal dünyanın havasını solumak başlı başına bir ayrıcalık haline geliyor. Başka bir yönetmenin elinden çıksa oyunbaz bir deneme olabilecek bu film Weerasethakul'un elinde öncelikle duyulara seslenen, mütevazı bir başyapıta dönüşmüştü.

Yönetmenin filmdeki küçük hikayelere ve karakterlere karşı sahip olduğu duyarlılık şapka çıkarılacak cinsten.

Hikaye anlatan filmlere düşün izleyicilerin filmin içine girmesi gerçekten çok güç.

ORJİNAL ADI Lung Boonmee

Raluek Chat

YÖNETMEN Apichatpong

Weerasethakul

OYUNCULAR Thanapat Saisaymar, Jenjiro Pongpas, Sakda Kaewbuadee,

Nattakarn Aphaiwong

YAPIM 2010 Tayland

SÜRE 113 dk.

Weerasethakul önceki filmlerindeki gibi mitik, esrarengiz, dünya-dışı duran ama alabildiğine naif bir sinemasal evren yaratmayı başarıyor.

PARANORMAL ACTIVITY 2

YÖNETMEN Tod Williams
OYUNCULAR Katie Featherston,
 Micah Sloat, Amber Armstrong
YAPIM 2010 ABD
SÜRE 91 dk.

Şişirme filmlerin
 şahikası olan ilkenden
 dersinizi almadıysanız
 91 dakikalık yeni bir
 eziyet sizi bekliyor.

MİLENYUM ARİFESİNDE, İNTERNET HENÜZ BU DENLİ HAYATIMIZIN ortasında değilken bir "Blair Cadısı" efsanesi türetilmiş, el kamerasıyla çekilen o fenalık verici film her yerde gişe rekorları kırmıştı. Filmin başarısında en büyük etken, pazarlamanın zekice bir taktikle internet üzerinden yapılmasıydı kuşkusuz.

Aradan 10 yıldan fazla zaman geçti. Peki ne oldu da, yine benzer bir anlatıma ve pazarlama taktiğine sahip "Paranormal Activity" tıpkı "Blair Cadısı" gibi seyirciyi avucuna alıverdi? Bunun cevabını iki filmde vermek zor. İlk bölüm 11 bin dolar gibi komik ötesi bir paraya mal olmuş ve sadece Amerika'da 100 milyon doların üzerinde gelir elde etmişti. Akla ziyan bir kâr marjı olan böyle bir malzemeden, aklı olan her yapımcı yeni bir vurgun ister elbet. İlk filmde gece uyunca odada eşyaları kıpırdayan bir çiftin hafakanlara boğan uyumalarını izleyip durmuştuk. Şeytani bir gücün yaptığı densizlikler o denli 'korkutucu' ydu ki, filme üç ayrı final hazırlanmıştı. Şimdi ise

devamıyla baş başayız.

Muhtemelen evdeki eşyaların yerlerini beğenmeyen ve onları aniden hareket ettirerek insanları korkutmayı çok seven şeytani güç, bu defa bir anne-baba, ergen kız ve oğlan bebekten ibaret aileyi parmağına doluyor. Eşyalardan sıkıldığında da, bebeği, evin köpeğini veya anneyi bacaklarından tutup çekiştiriyor. Evin genç kızı bir-iki yerde "iyi ama doğaüstü varlıklar neden kötü olsun" gibi şeyler mırıldansa da, hem filmin amacı hem de o gücün niyeti pek bu yönde değil.

Olan biteni ise bu kez el kamerasından değil, eve yerleştirilen 6 farklı emniyet kamerasından takip ediyoruz. Unutmadan, kötü güce bir de 'amaç' atfedilmiş; vaktiyle sülaleden biri zengin olmak için bu kötü güçle anlaşma yapmış ve sıra o varlığın, erkek bebeği almasına gelmiş falan filan...

2,5 milyon dolarlık bütçenin sağladığı avantajla hem kadro kalabalık hem de öykü ilkinde göre daha akıcı.

Sinema salonuna gizli kamera konulsa, seyircilerin 90 dakika boyunca yaptıklarını izlemek bu filmde daha heyecanlıdır.

OKUL: HAYAL BİLE ETME

YÖNETMEN Adem Uğur

OYUNCULAR Ümit Çırak,
Ceren Karaoğlu, Tanya Jaziri,

Sevim Sema Taşdemir

YAPIM Türkiye 2010

SÜRE 95 dk.

İbret temalı TV filmi
gibi. Dinî eğilimli
kanallarda bundan daha
iyi örnekler çıktığına
tanık olabilirsiniz.

NİYE ALDIN LAN O DİPLOMAYI?" ERKEK
OLMADIĞI İÇİN CEZALANDIRILMIŞ,
eğitimden, diğer haklarından yoksun
kalmış, şiddet görmüş kadınların
öyküsünün ne kadar trajik olduğunu söylesek azdır
mutlaka. Kendi kızının hayal bile etmesini
yasaklayan babalar yok mu, ne yazık ki var.

Ama işlediği meselenin ciddiyeti, "O Kul: Hayal
Bile Etme"yi kurtarmaya yetmiyor, kimse kusura
bakmasın. Aslında son yıllarda televizyonda,
özellikle dinî eğilimi kuvvetli kanallarda böyle
ibretlik televizyon filmleri, kendince epey bir yol
tutturdu, gidiyor. Hatta, doğrusunu söylemek
gerekecek, "O Kul: Hayal Bile Etme"den daha
iyilerini bile yapıyorlar.

"O Kul: Hayal Bile Etme"de seyirciye sunulan
ise, şu repliklerin arasını dolduran bir televizyon
film denemesi: "Tabii ki erkek olacak." "Kız
çocuğu okula mı gidermiş?" "Baba bak, öğretmen
bana kurdele taktı." "Hıı." "Baba, kızın çarşıda
oğlanlarla kırıstırıyordu." "Liseye gönderdik ya,
yetmez mi?" vs. vs. Araları doldurmak için en

temel veriler yeterli, baba abartılı derecede kötü.
İşten atılıyor, karısını çalıştırıyor, oğlunu şımartıp
kızını burnunu dışarı çıkarsa dövüyor, kumar
oynuyor, dostuna gidiyor, bir gidiyor yıllarca
dönmüyor, artık ne beklerseniz hepsini yapıyor.
Nedeni de, filme göre, babadan oğula geçen bir
'zehir'.

Afişinde dediği gibi "Baba şefkati görmemiş
tüm 'kız' çocuklarına" bir film yaparken, babaların
zalimliğine kitlenmek ama bu kadar ciddi bir
meselenin toplumsal nedenlerine dair hiçbir fikir
sahibi olmamak, ya da en azından öyle görünmek,
ne acı! Fikren o derinlikten uzak olunca, sakil bir
ibretlik televizyon filmi yapmak galiba daha da
kolay oluyor. Sanki hiç tanıtım yapmayarak, filmin
yapımcıları da sonucun böyle olduğunu tahmin
etmiş gibi görünüyor. [\[1\]](#)

Kız çocuklarının eğitimi sorununa bir kişinin bile daha dikkatini
çekebilirse, ne âlâ.

Birazcık beklenti sahibi seyirciyi tatmin etmesi hiç kolay değil.

AŞKA FIRSAT VER

ORİJİNAL ADI L'âge De Reason

YÖNETMEN Yann Samuël

OYUNCULAR: Sophie Marceau, Marton

Csocas, Michel Duchaussoy,

Jonathan Zaccai

YAPIM 2010 Fransa-Belçika

SÜRE 97 dk.

Yann Samuël de ileride
hep aynı filmi çeken
yönetmenlerden biri
mi olacak, yoksa tarzını
oturttak mı?

YANN SAMUELL FİLMLERİ ÇOK 'ŞEKER(Lİ)' FİLMLER. ÖZELLİKLE SENARYOSUNU kendi yazıp yönettiği "Cesaretin Var Mı Aşka?" (Jeux D'enfants) bu şeker durum açısından Jean-Pierre Jeunet'nin "Amélie"sini andırıyordu. İki Fransız yönetmenin, kolektif bilinçaltından paylarına aynı imgeler düşmüş olabilir tabii, ama şu bir gerçek ki, Samuël'in filmleri belli bir yaşın üstündeki (35 diyelim) seyirciye hitap etmek konusunda çok zayıf; hele ki "Amélie" ile "Cesaretin Var Mı Aşka?" arasında bir karşılaştırma yapmak gerekirse, Jeunet, Samuël'i açık ara geride bırakıyor. Samuël, birbirinden stilize kareler yakalamak uğruna fazla çaba harcıyor ve suni bir dünya yaratıyor. Jeunet'nin dünyası ise çok daha orijinal, hatta organik...

Filmin orijinal adı "Akıl Çağı" demek ve bu başlığın Sartre'ın "Özgürlük Yolları" üçlemesinin bu adı taşıyan ilk kitabıyla alakası yok. Samuël belli ki çocukluk dönemini önemsiyor, insanların akıl yaşının yedi olduğunu söyleyecek kadar hem de. Zaten onun filmlerinde bu nedenle çocuklar

yetişkinlerden daha zekice cümleler kurup kendilerini sinir bozacak denli iyi ifade ediyorlar.

Kariyer sahibi, taşra sıkıntılarını ve yaşam tarzını çoktan geride bırakmış ve asla hatırlamak istemeyen Margaret, yedi yaşındayken, 2010 yılında kendisine teslim edilmek üzere, çocukluğunun en yaratıcı ve saf haliyle rengarenk, esprili, oyuncaklı mektuplar kaleme almış meğerse. İş hayatının acımasız şartlarında var olmayı başarmış, ama çocukluğundaki hayallerinden çok uzaklaşmış olan Margaret, mektuplar eline geçtiğinde, başta dirense de kendine dönüp bakmaktan, hayatını sorgulamaktan ve tabii kaçınılmaz değişimden kurtulamıyor. Yani bir kez daha 'kendini bul, keşfet ve en önemlisi sev' gibi bir 'New Age' mesajla karşılaşıyoruz. Bir kez daha!

Bir zamanlar herkes çocuktı ve hayalleri vardı. Modern dünya bunları çok çabuk unutturuyor. Yann Samuël ise hatırlatıyor.

Sophie Marceau bazı sahnelerde 'öfkeli ama sevimli, sınıf atlamış iş kadını'ni fazla köpürtüyor ve doğallıktan uzaklaşıyor.

efektlerden değil Hitchcock'tan korkanların dergisi

altyazı
AYLIK SINEMA DERGİSİ

100.

ÖZEL SAYI KASIM'DA

www.altyazi.net

SON SAVAŞÇI

ORJİNAL ADI Centurion

YÖNETMEN Neil Marshall

OYUNCULAR Michael Fassbender,

Dominic West, David Morrissey,

Olga Kurylenko, Imogen Poots,

Ulrich Thomsen

YAPIM 2010 İngiltere

SÜRE 97 dk.

Taze buluşların
yönetmeni Marshall,
tasvir ettiği Roma
askerleri gibi, bir klişe
bataklığına saplanıyor.

SİDDET KANTARININ TOPUZUNU KAÇIRMA
MODASINA İNGİLİZLERİN KATILMASI

İlginç. İngiliz filmlerindeki şiddet hep bir anlam, bir uyarı mesajı taşıyarak gelirdi oysa. "Son Savaşçı" düpedüz zevzekçe bir kan banyosuyla seyirciyi kırmızıya boyuyor.

Filmin vahşeti 'çizgi roman estetiği' diye cicileştirdiğimiz kanlı cıvıklıkların çok ötesinde. "Son Savaşçı" da sinek ısırtıklarından, çalı çırpı çiziklerinden bile kan fışkırıyor. Bunun inandırıcılığı ne kadar zayıflatmış ortada. Fakat bir başka zarar daha veriyor ayarsız şiddet: Bilgisayar aracılığıyla eklenmiş olduğu için, bordo ile kahverengi arası bu kirli kan yağmuru, film izleme konsantrasyonunu törpülüyor. Gerçekçilikten nasibini almadığı gibi, filmin masala çalması gereken atmosferini de oksijensiz bırakıyor.

Yönetmen Neil Marshall'ın doğrudan "B filmi yapacağım" diye yola çıkmadığı belli. Başrole yıldızı yükselen bir yakışıklı aktör, yan role de seksi kadın kontenjanını dolduracak isimler katıyor. Amaç yeni bir "Gladyatör" (Gladiator) çekmek değil

ama belli ki yönetmenin aklında "Kral Arthur" (King Arthur) gibi bir hesap var.

Lakin hesap perdede tutmuyor. Feci şekilde "Yüzüklerin Efendisi: İki Kule"yi (The Lord Of The Rings: The Two Towers) andıran, karlı dağların üzerinde uçtuğumuz ve havadan çekimle birilerinin geniş ovalarda birilerini kovaladığı görüntülerin ardından patlaklar sökün ediyor. Film, karakter yaratamıyor bir kere. İyi savaşçıların mağarada "Senin memleket nere?" muhabbeti, filmin karikatür tiplere teslim olduğunu göstermekten ötesine yaramıyor.

Tarihî film, okla kılıçla kesilen kellelerin grafik tasvirinden çok, karakter yaratmaktan ve doyurucu entrikalardan geçiyor. "Köpek Askerler" (Dog Soldiers) ve "Cehenneme Bir Adım" (The Descent) gibi ilginç işlerin yönetmeni Marshall'a hatırlatalım!

"28 Hafta Sonra" da (28 Weeks Later) hatıra kazınan Imogen Poots, filmin tek 'güzel' tarafı.

İyi Romalılardan oluşan tim, bir açış, bir yaşlı asker, bir maratoncu gibi karakterlerle fıkra takımına dönüşüyor.

AŞKA FIRSAT VER

O KUL: HAYAL BİLE ETME

SON SAVAŞÇI

SOSYAL AĞ

	CEM ALTINSARAY	BİLGEHAN ARAS	TUNCA ARSLAN	KEMAL EKİN AYSEL	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
AMCAM ÖNCEKİ HAYATLARINI HATIRLIYOR					★★	★★	★★
AŞKA FIRSAT VER						★	
O KUL: HAYAL BİLE ETME							
PARANORMAL ACTIVITY 2							
SON SAVAŞÇI		★★		★★		★★	
SOSYAL AĞ					★★★★	★★	
ANNEMİ ÖLDÜRDÜM	★★★★	★★★★		★★★★		★★★★	
AŞKIN İKİNCİ YARISI					★★	★	
BORSA: PARA ASLA UYUMAZ			★★		★★★★	★★	★★★★
BÜYÜK OYUN	★★				★★	★★	★★
ÇOĞUNLUK	★★★★		★★★★		★★★★	★★★★	★★★★
EJDERHA DÖVMELİ KIZ	★★★★	★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★	
GARİP BİR AŞK ÖYKÜSÜ	★★★★	★★★★		★★			
İYİ YÜREK	★★★★	★★★★			★★★★	★★★★	★★★★
KAKO Sİ?					★★		
KAVŞAK	★★★★				★★★★	★★★★	★★★★
SAMMY'NİN MACERALARI					★★		
SATILIK RUH			★			★	
SEVGİLİ HEDEFİM		★★					★
ŞANTAJ						★★★★	
ŞEYTAN					★★	★★	★★
TOPRAK ALTINDA					★★★★	★★★★	
YE DUA ET SEV					★	★	
YEDEK POLİSLER				★★★★	★	★★	
ZOR HEDEF	★★		★★★★	★★	★★★★	★★	★★★★

ARKA PENCERE'CİLER, KUZEY LONDRA'YA!

Londra'nın kuzeyindeki, Alfred Hitchcock üstadımızın doğum yeri Leytonstone semtindeki Sir Alfred Hitchcock Oteli, önümüzdeki yıl renkli bir toplantıya ev sahipliği yapacak gibi görünüyor.

OTELLER, YAŞAMDAN İLGİNÇ KESİTLER GÖSTERMEK İSTEYEN SİNEMACILARIN İDEAL MEKANLARININ BAŞINDA

geliyor. Duruma göre, çılgın güldürüler kadar, korku filmlerinin de mesken edindiği bu ilginç yaşam alanları, her fırsatta karşımıza çıkıyor beyazperdede. Kimi zaman kapiya vurulmadan içeri dalınıyor, kimi zaman kapı çarpılarak çıkıp gidiliyor... Hiç dışarı çıkmadığı da oluyor kuşkusuz. Beş yıldızlı lüks oteller, özellikle yol filmlerinin vazgeçilmez dekorları moteller, sıvaları dökülen, yan odadan dayanılmaz gürültülerin geldiği harap hoteller...

Bu uğrak ve durak yerleri, taşıdıkları gelip geçicilik duygusuyla sinema tarihi boyunca çok verimli mekanlar olarak kullanıldılar. Western'den komedi sinemasına, romantik örneklerden polisyelere kadar yüzlerce filmde otel odalarına, koridorlara girip çıktık, kimi zaman neşeli, kimi zaman ürkütücü otel görevlileriyle tanıştık. Bazen girmek dert oldu otellere, bazen de çıkmak.

Sinema salonları, müşterilerini belli bir süre konuk ederler. Oteller de aynen öyledir; sonunda eve dönmek, iyi bir otelde konaklamanın en güzel yanlarından biridir.

Merak etmeyin... Hem de Arka Pencere'nin yaş gününde; yazarları arasında bulunmaktan, emeği geçenlerden biri sayılmaktan, okurlarından biri olmaktan gerçekten büyük keyif alıp heyecan duyduğum bu sempatik derginin birinci yaşını doldurduğu haftada, "Beyazperdenin Unutulmaz Otelleri" gibi bir dosya-konuya boğmayacağım sizi. Girizgahta otellerden bahsetmem, çok özel bir otelden söz etmek istememden kaynaklandı.

Anlatayım... Asıl neyin peşindeydim hatırlamıyorum, geçenlerde dergimizin 'her şeyi' üstat Alfred Hitchcock'la ilgili küçük bir internet araştırması yaparken, Londra'nın kuzeydoğusundaki küçük bir semt olan Leytonstone'daki 'Sir Alfred Hitchcock

Otel'i'nin varlığından haberdar oldum. Tamamen tesadüfen edindiğim bu bilgi dolayısıyla çok sevindim ve peşinden de kafamda bir şimşek çaktı!

Londra'ya daha önce hiç gitmedim. Kuzey Londra'ya ilişkin çok genel bilgilerin (yani, bir zamanlar takip ettiğim ve sevdiğim futbol takımı Queens Park Rangers, Arsenal, West Ham United ve sevmediğim Chelsea ile Fulham'ın bölgesi olması ve Asyalı-göçmen yoğunluğu) ötesinde Leytonstone hakkında da hemen hiç fikir sahibi değilim, nasıl bir yerdir bilmem. David Beckham'ın ve bizim Colin Kazım'ın da doğum yeri olduğunu öğrendiğim Leytonstone'daki bu küçük otel, internet sitesinde okuduğum kadarıyla 21 odalı, oda fiyatlarının fazla can yakmadığı (tek kişilik oda 50, iki kişilik oda 65 avro), bulabildiğim fotoğraflarından hareketle 'gayet şirin' olduğu söylenebilecek bir yer.

Çakan şimşek meselesine gelecek olursam... Üstadın doğum ya da ölüm yıldönümünde de olabilir, Arka Pencere ikinci yaşını doldurmadan, derginin Yayın Kurulu üyelerinin, yazarlarının, katkıda bulunanlarının ve elbette okurlarının hep birlikte, yani olabildiğince çok sayıda 'Arka Pencereci'nin, Sir Alfred Hitchcock Oteli'nde iki üç günlük bir buluşma-toplantı gerçekleştirmeleri gibisinden bir düşünceye kapılmış durumdayım.

İster hayal deyin, ister fantezi, isterse de

hedef... "Olmayacak, yapılmayacak şey değil" diyen-diyecek pek çok kişinin çıkacağını tahmin ediyorum. Oteli yalnızca 21 odasının bulunması nasıl bir sorun yaratır bilemem (!) ama bu Arka Pencere buluşmasının 'otele sığmayacağını' iddia edecek de değilim. Bir grup oluşturmak için en az üç kişinin varlığı gerektiğinden, en azından 'üç beş kişilik' bir Arka Pencere ekibinin, hem üstadın anısına gereken saygıyı göstermek, hem de dergimiz adına küçük bir kutlama yapmak için yetersayırı oluşturacağını söyleyebilirim.

Hitchcock söz konusuysa, kendi adıyla "Kanlı Meyhane"deki (Jamaica Inn) gibi bir handa da, "Sapık"taki (Psycho) ürkütücü motelde de hiç düşünmeden kalır, "39 Basamak"taki (The 39 Steps) gibi huysuz bir bayanla kelepçelenmiş olarak bir otel odasında geceleyebilirim ama dediğim gibi, bize, Arka Pencere'ye Sir Alfred Hitchcock Oteli yakışır.

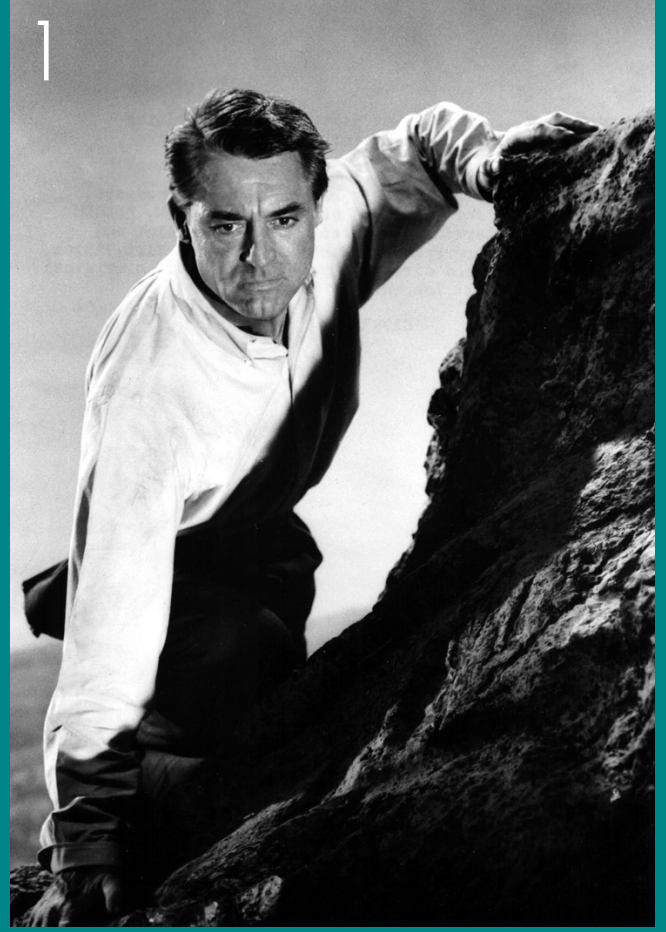
Elvis Presley ya da başka ilah-ikonların hayranlarının yapageldiği gibi, Alfred Hitchcock tutkunu sinemaseverler de İngiltere'de ya da dünyanın başka bir yerinde bir anma gerçekleştiriyorlar mıdır, haberim yok ama biz yaparsak olur. Hem de çok iyi olur.

Ne dersiniz?

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

HITCHCOCK'U HITCHCOCK YAPAN 11 GÜZİDE İSİM

Arka Pencere'nin 1. yaşında özel listemizi büyük üstad, Alfred Hitchcock'a ayıralım istedik. Hitchcock'un sanatına ve tabii hayatına doğrudan tesir etmiş, ilham ve katkı vermiş insanları hatırlayalım, hatırlatalım dedik...

HITCHCOCK ELBETTE ÇOK BÜYÜK BİR SANATÇIYDI AMA SANATINI TEK BAŞINA İCRA ETMİYORDU. ONA İLHAM VEYA

akıl veren, hayatını ve sinemasını derinden etkileyen, yaratı gücünü ateşleyenler vardı. Hitch'i Hitch yapanlar... 35 kez Oscar adayı olmuş efsane kostümcüsü Edith Head'i, ikisi de yarım düzineden fazla filmini kaleme alan senaristler Ben Hecht ve Charles Bennett'i, birçok filminde asistanlığını ve yapımcılığını üstlenmiş Herbert Coleman'ı, ustalık döneminde aklınıza gelebilecek tüm başyapıtlarını kurgulamış George Tomasini'yi, "The Birds"den "Strangers On A Train"e kimi filmlerini uyarladığı döneminin iki usta yazarı Patricia Highsmith (tek kızı Patricia adını bilin bakalım kime borçlu!) ve Daphne Du Maurier'i, içimiz kan ağlayarak dışarıda bıraktık. Ama bakın kimleri aldık...

1 CARY GRANT (OYUNCU)

Hitchcock'un bir kez 'en büyük esin kaynağım', bir kez de 'gerçekten sevdiğim tek aktör' dediği bir insan...

Büyük olasılıkla, Cary Grant sinemayı o kadar erken bırakmasaydı, Hitchcock'un son dönemi de o kadar sönük geçmeyecekti. Sondan gidersek, "Family Plot", "Frenzy", "Topaz", "Torn Curtain" ve "Marnie" eğer Cary Grant'li filmler olabilselerdi, Hitch'in sinemaya vedaşı da şanına yaraşır bir görkemde olacaktı. Olsun, beraber "Notorious", "To Catch A Thief" ve işbirliklerinin zirvesi "North By Northwest"i çektiler! Hitchcock'un Grant'i sinemasına (ve galiba kendisine de) bu kadar yakın hissetmesinin nedenini anlamak hiç de zor değil aslında: Kafasındaki 'karanlık' ile 'aydınlık' Cary Grant'te vücut bulmuştu sanki! Ya da kan çekti belki, ikisi de İngiliz'di ne de olsa!

2 ALMA REVILLE (EŞ, SENARİST)

Alma, Alfred'den 1 gün önce dünyaya gelmişti. Gençcikken tanıştılar. Hitch'in hayatına giren ilk kadındı.

İlginçtir, aynı zamanda sonuncu da o olacaktı. Yaşları yaşlarına, boyları boylarına uyuyordu. Tanıştıklarında henüz çiçeği burnunda bir kurgucuydu Alma. 1926'da, her ikisi de 27 yaşında iken evlendiler. Hitch'in ilk ve tek aşkı, filmlerin jeneriğinde adı asla geçmese de, filmografisi boyunca Hitch'in tüm çalışmalarına sinopsisten son kurguya dek tarifsiz katkılarda bulundu. Yegane çocukları, kızları Patricia 'Annemin fikrine çok önem verirdi' demişti bir keresinde. Eğer getirdiği bir şeyi Alma beğenmişse, ancak o zaman üzerinde durmaya değer bulurdu büyük usta. Evliliklerinin 54. yılını kutlarken, Hitch toprağa karıştı. Alma yalnızlığa ancak iki yıl dayanabildi. Geride kızları Patricia kaldı...

2

3

4

5

3 GRACE KELLY (OYUNCU)

Yıllar sonra "Marnie"yle sinemaya dönecek oldu ama gerçekleşmedi, çoktan 'prenseslik' batağına saplanmıştı. Monakolular prenseslerinin bir hırsızı canlandırmasına ve Sean Connery'yle film icabı da olsa flört etmesine müsaade etmedi. Hitchcock'un kariyerinin dönüm noktalarından biri de Kelly'nin prensesliği sinemaya tercih etmesi oldu. Üstad sonraki filmlerindeki her sarışında, giderek her kadında sanki onu arıyordu; evet "Vertigo"daki Scottie gibi... Kısa kariyerine üç Hitchcock filmi sığdırdı: "Dial M For Murder", "Rear Window", "To Catch A Thief"... Sonuncusunda Grant'leydi. Derler ki, Grant'i onun ölüm haberi kadar üzen bir başka kayıp haberi daha olmamıştır. Hitch sarışınlarının zirvesi kesinlikle Kelly'ydi: Özgüveni yüksek, sakın, havalı, akli başında...

4 BERNARD HERMANN (BESTECİ)

Beraber dokuz filmde çalıştılar. İlginçtir, beş Oscar adaylığı arasında tek bir Hitchcock filmi dahi yok. Oysa bu büyük bestecinin "Psycho" ve "Vertigo"daki çalışmalarını unutmak mümkün mü? Yalnızca "Psycho"daki düş sahnesi için bestelediği ağlayan kemanlar bile yeter! İddiasına göre, Hitch filmlerine müzik yerleştirme konusunda pek de güçlü güdülere sahip değilmiş. Bernard Hermann'a koltuğunun altına sıkıştırdığı "Psycho"yla geldiğinde, ondan caz parçaları bestelemesini ve düş sahnesini de müziksiz bırakmasını istemiş! Filmin o haliyle kesinlikle hadım edilmiş gibi duracağı kesin. 1966'da "Torn Curtain"a yaptığı besteleri stüdyo (Universal) beğenmeyince Hitchcock ile Hermann'ın arasına kara kedi girdi. Hermann'ın besteleri çıktı, bir daha da çalışmadılar.

5 JAMES STEWART (OYUNCU)

Sıradan Amerikan erkeğinin saflığını, temizliğini barındırdığı için Hitch'in favorilerindendi. Ama ustanın gönlünde hep Cary Grant'in bir adım gerisinde kaldı. Beraber dört filmleri var: "Rope", "Rear Window", "The Man Who Knew Too Much" ve "Vertigo"... Beşincisi de gelecekti, "North By Northwest"i birlikte çekeceklerdi. Daha "Vertigo"nun setindeyken Hitch ona projeden bahsetmişti. Stewart heyecanlıydı. Fakat "Vertigo"nun ticari başarısızlığının vebalini Hitch onun sırtına yükledi. Artık yaşlandığını iddia etti ve rolü ondan dört yaş daha yaşlı olan Grant'e geçirdi! "Vertigo" beraber son filmleri oldu. Ama ne film... Stewart şöyle söylemişti: 'Bay Hitchcock oyunculara sığır demedi. Onlara sığır gibi muamele edilmeli dedi.' Görüldüğü gibi, onu savunan ender oyuncularından biriydi.

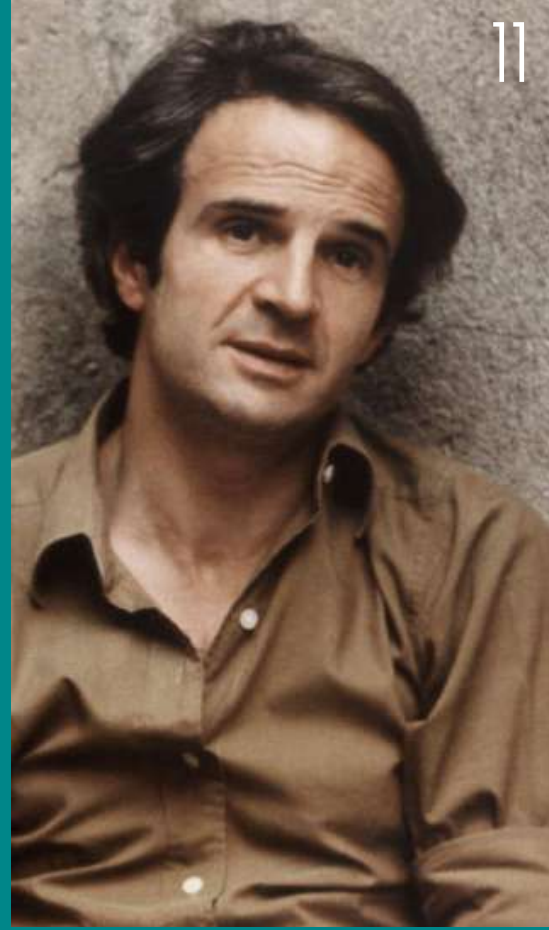
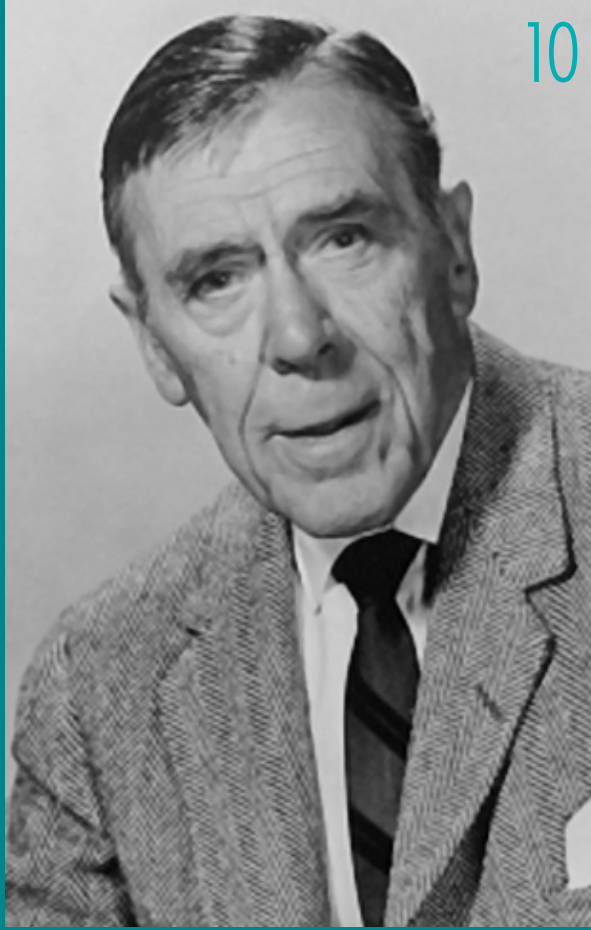
6 ROBERT BURKS (GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ)
Hitch'in gözüydü. "Strangers On A Train"de gözlüğün arkasından alınan meşhur plana, "I Confess"te Montgomery Clift'e, "Rear Window"da Jeff'in röntgenleme deneyimine, "To Catch A Thief"te Cary Grant ile Grace Kelly'nin yakınlaşmalarına, "The Trouble With Harry"nin sade ama muazzam açılış sahnesine, "The Man Who Knew Too Much"taki Marakeş sahnelerine, "The Wrong Man"de Henry Fonda'ya, "Vertigo"daki meşhur baş dönmesi (aynı anda geriye kaydırma/öne zum) çekimine, "North By Northwest"teki uçak sekansına, "The Birds"deki Bodega Bay manzaralarına, "Marnie"deki masum Tippi Hedren'e, hep onun vizöründen baktık. Dört Oscar adaylığını üç Hitch filmiyle aldı. Zaten ödülü de bir kez, o da "To Catch A Thief"le kazandı.

7 INGRID BERGMAN (OYUNCU)
Hitchcock onu öyle çok sevmiştir ki! Şöyle bir anekdot vardır: Hayatının son yıllarında Bergman kansere yakalanmıştı. Hitchcock onu ziyaretinde (bu birbirlerini son görüşleriydi) gözyaşlarına boğulmuştu. Onu teselli etmekse hasta yatağındaki eski sarışınına düştü. 'Bir gün sen de öleceksin Hitch,' demişti, 'hepimiz öleceğiz!' Bergman aralarındaki bu kısa diyalogun Hitch'in ölüme bakışını biraz yumuşattığını söyledi sonra. Hitch, sevgili sarışınından iki sene önce göçtü bu dünyadan. İki filmi var ortak: "Spellbound" ve "Notorious"... Büyük aşk yaşadığı Roberto Rossellini'nin uğruna Avrupa'ya göç etmesine rağmen Hitch onu hiç unutmadı. İkisini sık sık evine buyur etti. Hitch'in bu davetlerde somurttuğu rivayet edilir. Bergman'ı başka bir erkeğe onca aşık görmek onu muhakkak üzmüş olmalı.

8 SAUL BASS (TASARIMCI)
Sinemanın gördüğü, gelmiş geçmiş en yaratıcı tasarımcı Saul Bass, kariyerinin en meşhur poster ve jenerik tasarımlarını Hitchcock için yaptı. Kırık, sert hatları bulunan, kendisine özgü bir 'form'u olan tasarımları "Vertigo", "North By Northwest" ve "Psycho"ya damgasını vurdu. Onun yaptığı jenerikleri izledikten sonra filmin öyküsünün daha izlemekten kafanızda şekillenmesi kaçınılmazdı. Öyküyü öylesine tamamlayan bir üslup tuttururdu ki, filmin içine ne zaman girdiğinizi anlayamazdınız bile! "Vertigo"daki yükseklik korkusu teması veya "North By Northwest"teki keskin hatlı gökdelenin üzerinde akan yazılar unutulacak gibi değil. Bizim de dergimizde Sapık sayfamızı yaratırken esinlendiğimiz "Psycho"daki Norman Bates'in 'kırık' zihninin karşılığı olan jenerik ise büyük ihtimalle sanatının zirvesi.

9 DAVID O. SELZNICK (YAPIMCI)
David O. Selznick olmasaydı, Hitchcock, Birleşik Devletler'e gider, bunca büyür müydü, bilinmez. 1940'ta ABD ziyareti esnasında birçok stüdyo onun gerçek bir Hollywood filmi çekip çekemeyeceğinden kuşkuluydu. Onu 1940'ta kolundan tutup ailesiyle ABD'ye sürükleyen ve Daphne Du Maurier uyarlaması "Rebecca"yı ona emanet eden Selznick oldu. Hatta önce "Titanic"i çekeceklerdi, ancak projenin büyüklüğü ikisinin de gözünü korkuttu. Dönemin her yapımcısı gibi, Selznick de çekimlere müdahaleyi severdi. "Rebecca"nın finalinde yanan evden R şeklinde duman çıksın talebini incelikten yoksun olduğu için Hitch reddetti. Onun yerine R harfi işlenmiş bir yastığın alevler tarafından yutulduğu bir çekim ekledi. "Rebecca" dışında "Spellbound" ve "The Paradine Cast"te Hitch'in yapımcısıydı.

10 LEO G. CARROLL (OYUNCU)
Cameo delisi Hitchcock'un kendisi hariç, en çok sayıda filmde rol almış isim Leo G. Carroll. "Rebecca", "Suspicion", "Spellbound", "The Paradine Case", "Strangers On A Train" ve "North By Northwest"te irili ufaklı rollerde görebilirsiniz onu. Biraz kıyıda ama öyküde kritik işlevi olan rollerdi bunlar. Doktor, senatör, profesör, kaptan veya asilzade gibi genellikle otorite figürleriydi. "North By Northwest"te Roger Thornhill'e havaalanında George Kaplan ve ortada dönen tüm casusluk kumpasıyla ilgili sırları açıklayan Profesör'ü hatırlıyor musunuz? İşte adamımız o. Carroll aslen çok tecrübeli bir tiyatro oyuncusuydu. Televizyona iş yaptı. Hitchcock filmlerinin görünmez kahramanlarından biri olarak onu da burada anmadan geçemezdik.

11 FRANÇOIS TRUFFAUT (ELEŞTİRMEN, YÖNETMEN)
Hitchcock kendisini teşhir etmeyi seven bir yönetmendi. Basından köşe bucak saklanmazdı. Yine de Truffaut'ya verdiği o nehir söyleşi olmasa, onun hakkında aslında ne az şey bildiğimizden haberimiz olmayacaktı. Yönetmenin çocukluğundan ölümüne dek (söyleşi 1966'da yapıldığı için Hitch'in son filmleri "Topaz", "Frenzy" ve "Family Plot" sonraki baskılarda eklendi) her filminin didik didik edildiği söyleşi bir kez daha bu büyük ustaya hayranlığımızı perçinledi. Yıllar önceki filmleriyle ilgili en ufak ayrıntılar karşısındaki hakimiyeti şaşırtıcı, çekimlerde karşılaştığı zorlukları bertaraf etme becerisi hayranlık uyandırıcıydı. Bugün Hitchcock ismi hak ettiği itibara sahipse, bunda Truffaut ve Yeni Dalga eleştirmenleri aslan payına sahiptir.

ŞEYTAN RUHLU İNSANLAR

Fransa'nın Alfred Hitchcock'u sayılan Henri-Georges Clouzot'un başyapıtı "Şeytan Ruhlu İnsanlar" (Les Diaboliques) muazzam bir gerilim atmosferine, keskin sosyal eleştiri öğeleri katıyor. Ters giden bir cinayet öyküsü anlatırken, insan ruhunun derinlerindeki şeytanı arıyor.

FİLMLERİNDEKURDUĞU KARANLIK GERİLİM ATMOSFERİ, ALAMETİFARİKASI OLAN GİZEM UNSURU, ANLATIMINDAKİ

incelik ve detaylara verdiği önemle özellikle kara film türüne sayısız yenilik getirmiş olan Fransız usta Henri-Georges Clouzot, eserlerindeki sosyal eleştiri öğeleriyle de dikkat çekmiş bir isim. Dünya sinemasının en önemli aktrislerinden Simone Signoret ve kendi eşi Véra Clouzot'ya başrollerini paylaştığı "Şeytan Ruhlu İnsanlar" ise yönetmenin sinemasına ait en temel niteliklerin hemen tümünü birden muhteşim bir yapıya kavuşturmuş bir yapıdır.

"Şeytan Ruhlu İnsanlar" bir yatılı okulun müdürü olan Michel ile her ikisi de aynı okulda öğretmenlik yapan ve biri karısı, diğeri metresi olan iki kadın arasındaki gerilimi merkeze alıyor. Okulun asıl sahibi olan zengin ama kalp hastası, ezilmiş eş Christina ve çekici, şeytan tüylü metres Nicole güçlerini birleştirip, gaddar kocayı öldürmek için bir plan yapıyorlar. Her ikisine de hayatı zehir eden kaba ve kadın düşkünü Michel, planın eksiksiz işlemesi neticesinde hakkın rahmetine kavuşuyor. Ancak iki kadın tarafından okulun bataklığı andıran havuzuna atılan ceset bir süre sonra ortadan kayboluyor. Bir dizi esrarengiz olayın ardından Michel'in gerçekten ölüp ölmediği konusunda şüpheye düşen Christina ve Nicole kendilerini bir sinir harbinin ortasında buluyorlar. Özellikle de olanlar yüzünden ruhsal dengesi iyice bozulan Christina, bunun kocasının bir oyunu mu yoksa 'rahmetlinin' huzursuz 'hayaletinin' intikamı mı olduğu konusunda ciddi bir tereddüde kapılıyor. Gittikçe daha da çılgırından çıkan olaylar, insanın kanını donduran şaşırtıcı bir

finale doğru yol alıyor.

"Şeytan Ruhlu İnsanlar" özellikle 50'li yıllar için oldukça alışılmadık, sert ve ürkütücü sayılabilecek, hatta Clouzot'un çokça kıyaslandığı ve tabiri caizse gölgesinden kurtulamadığı Alfred Hitchcock'u bile kıskançlık krizine sokabilecek (Clouzot için 'Fransa'nın Hitchcock'u' dendiğini sinefiller gayet iyi bilir) bazı gerilim motifleri barındırıyor. Filmin iki kadın karakteri her ne kadar öyle şeytan ruhlu falan gibi görünmeseler de, gerçekten de hiç tekin durmuyorlar. Hatta bu üçlü arasında tek 'iyi' karakter olarak gösterilebilecek Christina bile zaman zaman izleyeni diken üstünde tutan, uğursuz bir hava yayıyor ortalığa. Düpedüz kötü bir adam olan Michel'in yanına bir de 'ne idüğü belirsiz', hiç güven telkin etmeyen Nicole'u koyunca, izleyici için karakterlerle özdeşleşmesi kolay olmayan, dolayısıyla içine girilmesi hayli zor bir film çıkıyor ortaya.

Clouzot'un bu bilinçli tercihinin derin siyah gölgeler, baştan sona kasvetli bir atmosfer ve yoğun bir merak duygusu da eklenince filmin tonu ve derdi yavaş yavaş kendini belli etmeye başlıyor. Üstelik pek de 'ahlaklı' olduğu söylenemeyecek başkarakterlerinin entrika ve suçla örülü dünyasını 'naif' bir yere, çocuklarla sarmalanmış bir okula konuşturarak Clouzot, böylece taşra burjuvazisinin karanlık yüzüne ışık tutmuş oluyor. Filmin geneline sinen kasveti yer yer gülmece unsurlarıyla süsleyen yönetmen, bu tutumuyla da "Şeytan Ruhlu İnsanlar"ı hani neredeyse bir taşlama hüviyetine büründürüyor. Gelgelelim bu ağır, hatta kimi zaman gerçeküstü gerilim, hele bir de Clouzot'un sosyal yargılarıyla birleşince, filmin tüm o güldürü unsuru adeta bir yumruk

olup izleyenin boğazına düğümle ni veriyor. Öte yandan, Clouzot'un filmde yakaladığı etki düzeyi karakterlerin gerçekliğinden de büyük ölçüde destek alıyor. Saplantılarından korkularına, narinliklerinden bencilliklerine pek çok farklı yüzleriyle yönetmenin kamerasına yansıyan karakterler 'gerçek' olduklarını hissettirdikleri ölçüde tedirgin ediyorlar izleyeni. Örneğin, Christina'nın bilhassa filmin ikinci yarısından itibaren yaşadığı ikilem ve kendince 'doğru' ile 'yanlış' arasında kaldığında, ümit ışığının yanmasıyla yaptığı tercih, yani paçayı kurtarmak adına 'doğru'dan 'yanlış'a kolaylıkla geçişi insan denen mahlukun ne kadar değişken ve bencil olabileceğinin de iyi bir kanıtı. Karakterlerini mercek altına alarak, enine boyuna inceleyen yönetmen, bu tavrıyla filmin gerçeklik ve gerilim boyutuna da çok şeyler katıyor. Elbette Signoret ve Clouzot'un birbirini tamamlayan farklı tarzlardaki müthiş oyunculuklarından da fazlasıyla destek bularak...

Öyküsüyle sonraları pek çok filme esin kaynaklığı edecek olan bu yapıtı çarpıcı ve sürpriz sonunu merak ediyor olabilirler. Ancak filmin tanıtım ibareleri uyarınca sessiz kalma hakkımızı kullanmayı tercih ediyoruz. Tecessüs buyuranlar filmi görerek hem meraklarını giderebilir hem de mühim bir başyapıtla tanışma şerefine nail olabilirler. Esasında sırf cinayet sahnesi ya da az evvel adını andığımız benzersiz finali bile "Şeytan Ruhlu İnsanlar"ı izlemek için tek başına yeterli birer neden olabilir. Ancak ilk kez tanışacak olanlara filmin, gerilimi anbean tırmandıran, dönemine göre son derece sıra dışı, yaratıcı ve izleyeni etkisi altına alan ses bandına da özellikle dikkat kesilmelerini salık veriyor. ■

ZOR HEDEF

ORJİNAL ADI Hard Target

YÖNETMEN John Woo

OYUNCULAR Jean-Claude Van Damme,

Lance Henriksen, Yancy Butler,

Wilford Brimley

YAPIM/SÜRE 1993 ABD, 95 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.78:1, 5.1 DD İng. ve 2.0 DD Tr.

ŞİRKET As Sanat (Universal)

Kötü olduğunu
bile kendinizi
izlemekten
alıkoyamadığınız
filmlerden biri.

HONG KONG'UN FETHİNİ GERÇEKLEŞTİRDİKTEN SONRA, YOLU Amerikan film piyasalarına düşen usta aksiyoncu John Woo'nun ilk Hollywood filmidir "Zor Hedef", başyapıtı "Sert Polis"i'n (Hard-Boiled) hemen ardına konuştuğu. Sonraki filmlerinde piyasanın koşullarını kavrama fırsatını bulacak olan yönetmen, bu ilk filminde ne yazık ki Jean-Claude Van Damme gibi bir 'yeteneksizlik abidesi'yle çalışmak 'gaflet ve delalet'ine düşmüştür. Irving Pichel ve Ernest B. Schoedsack imzalı 1932 yapımı "The Most Dangerous Game" adlı filmin alabildiğine serbest yeniden çevrimi olan yapım, zevk için insan avı düzenleyen zenginlerin tuzağına düşen, ancak onlar için 'zor bir hedef' olan Chance adlı garibanın öyküsünü anlatır.

Bir ara Türkiye'ye de gelip, ne denli 'şaklaban' olduğunu kanıtlayan Van Damme'in, tipik 'vur kaç' taktikleriyle donatılmış film, baştan sona kadar bir saçmalıklar zinciri biçiminde gelişir. Öte yandan, John Woo'nun 'büyük kente düşmüş taşralı'

şaşkınlığını üzerinden atabildiği anlarda, kendine özgü aksiyoner tavrını koyduğunu da görür ve pek az yönetmenin imgeleminden fıskırabilecek aksiyon sahneleriyle kuşatılırız.

Hollywood kapılarının, Woo için bir daha açılmamak üzere kapanabileceği riskini fazlasıyla taşıyan bir filmidir "Zor Hedef". Neyse ki usta yönetmen, Van Damme'in egoizmi ve yapımcıların acemiliği arasından sıyrılıp, has aksiyonseverin farkına varabileceği 'son vuruşları' yapıp şanını kurtarmayı başarır burada. Sonraki Hollywood denemelerinde de 'başyapıtı' düzeyine ulaşamaz Woo, ama 'günü kurtarmayı' beceren bir yönetmen kimliğine uzanır en azından.

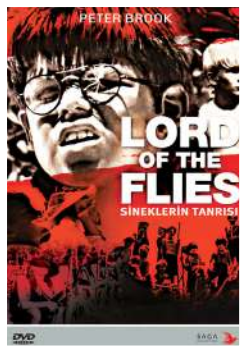
"Zor Hedef", tüm pespayeliğine karşın 'garip bir çekicilik' kavramı üzerinden tarif edilebilecek bir albeniye sahiptir. [1]

Bazı aksiyon sahneleri, başka hiçbir filmde göremeyeceğiniz kadar 'özgün' dakikalarla yüzleştirir bizleri.

Kendini aksiyona kaptıran John Woo, oyunculuklara dair herhangi bir yönetim becerisi gösteremiyor burada.

SİNEKLERİN TANRISI

ORJİNAL ADI Lord Of The Flies

YÖNETMEN Peter Brook

OYUNCULAR James Aubrey, Tom Chapin, Hugh Edwards, Roger Elwin, Tom Gaman

YAPIM/SÜRE 1963 İngiltere, 92 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.37:1, 1.0 DD

İngilizce ve 1.0 DD Türkçe

ŞİRKET AE Film

Çok bilinen
1990 tarihli yeni
uyarlamanın
gölgesinde kalmış,
eşsiz bir başyapıt...

NOBEL ÖDÜLLÜ WILLIAM GOLDING'İN MUHTEŞEM ROMANI, İNSAN ruhunun kötücüllüğe olan meyline ve topluluk psikolojisinin bireyi eğüten ve rasyonalizmi dumura uğratan yapısına dair kaleme alınmış en iyi metinlerden biri. Peter Brook'un cesur uyarlaması ise bu metni mükemmelen görselleştiren, sinema tarihinin kusursuz yapıtlarından biri.

Film, hem öyküsü hem rejisi hem de oyunculuklarıyla çok sade, minimal bir çalışmanın ürünü. Buna karşın o sadeliğiyle, keskin bir dehşet ve ürperti duygusu uyandırmayı başarıyor. Uçakları düştüğü için tropik bir adada mahsur kalan küçük çocuklar (Lost'çulara selam!) hayatta kalmaya ve henüz kurallarını hiç bilmedikleri 'sosyal bir aradalığı' inşa etmeye çalışırken, yetişkin atalarının tüm medeniyet tarihi boyunca yaptıkları korkunç hataları tekrar ediyorlar.

Sembolik açıdan yoğun bir film bu. Avrupa diktatörlüklerinin altın çağını, II. Dünya Savaşı'yla patlayan o kıtasal delirmenin bir alegorisi giderek.

İletişimi, uygarlığı, toplumsallığı ve demokrasiyi, bir akıl tutulmasıyla barbarlığa değişen çocuklar, yeryüzü tarihinde sayısız örneğini gördüğümüz toplumsal hataların bir minyatürünü çiziyor.

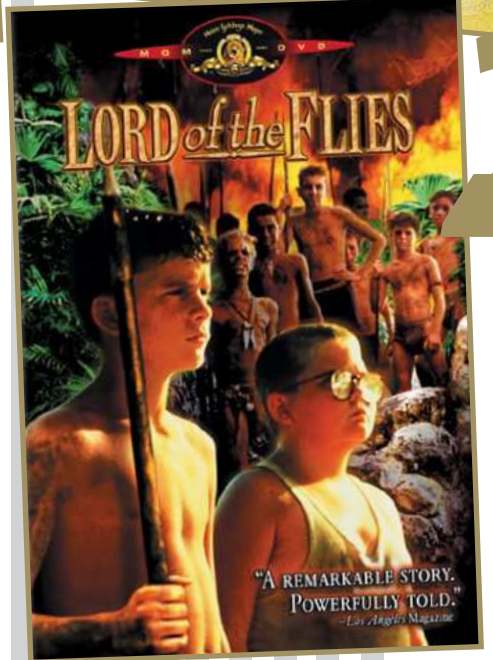
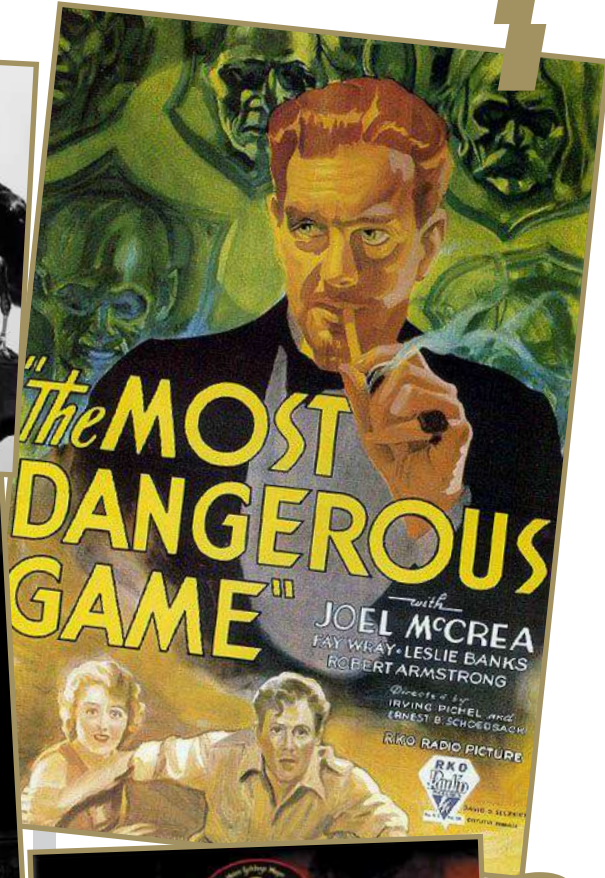
Peter Brook'un yönetmenliği, sinema sanatının en rafine uygulamaları arasında yer alıyor. Her sahne, maksimum görsel verim duygusuyla inşa ediliyor. Hemen hemen hepsi, daha 10 yaşına basmamış çocuklardan oluşan kalabalık kadronun ele alınışı, 'oyuncu yönetimi' dediğimiz zor zanaatın kullanım kılavuzu gibi. Yönetmenin, filmin temposu üzerindeki kontrolü ise tam bir ustalık belirtisi. Oldukça yavaş ve aydınlık başlayan film, gelişen olaylarla birlikte giderek kararır hızlanmaya yüz tutuyor. Filmin giderek artan sürati, deliliğin ve irrasyonalizmin ele geçirdiği toplumlardaki sahte ivmenin bir analogisine dönüşüyor. [2]

Başroldeki Ralph'i oynayan James Aubrey, mimik ve beden diliyle değme yetişkin aktörlere taş çıkartan bir ifade skalası yaratıyor.

Golding'in eserini okumuş kişiler için film hikayenin görsel bir temsiliinin ötesine geçemeyebilir.

1 - The Most Dangerous Game

John Woo'nun ilk Hollywood filmi "Zor Hedef"e (Hard Target) kaynaklık eden 1932 yapımı çalışma, Irving Pichel ve Ernest B. Schoedsack imzaları taşıyor, başrollerdeyse Joel McCrea ve Fay Wray var... Schoedsack, bu filminden bir yıl sonra Merian C. Cooper'la birlikte efsane "King Kong"u çekmişti.

2 - Sineklerin Tanrısı (Lord Of The Flies)

AİLE OYUNU sayfalarında eleştirisini okuduğunuz 1963 yapımı Peter Brook filmi kadar sağlam bir uyarlamadır bu da. Harry Hook imzalı 1990 yapımı film, sonraki yıllarda "Kayıp Otoban" (Lost Highway) gibi filmlerde göreceğimiz Balthazar Getty'yi de çocuk haliyle tanıtır bizlere.

3 - Şeytanca (Diabolique)

AŞKTAN DA ÜSTÜN köşemize yerleşen Henri-Georges Clouzot başyapıtı "Şeytan Ruhlu İnsanlar"ın (Les Diaboliques) 1996 yapımı Amerikan yeniden çevrimi. Sharon Stone ve Isabelle Adjani'li filmin, özgün yapıtın yanına bile yaklaşmadığını söylemeye bile gerek yok herhalde!

4 - Sophie Marceau

Haftanın filmlerinden "Aşka Fırsat Ver"le (L'Âge De Raison) anılarımızı açığa çıkaran Sophie Marceau, 14 yaşındayken oynadığı 'hoş-boş' gençlik filmi "Patlarsam Yanarsın"la (La Boum) 1980'ler gençliğini peşine takmayı başarmıştı. Şimdilerde 44 yaşında ama biz onu 'patlarsa yakacağı' yıllardaki haliyle hatırlamayı tercih ediyoruz!

5- Alfred Hitchcock

Bir yıl önce Arka Pencere serüvenine başladığımızda "Hitchcock sevmeyen sinemayı da sevmez!" demiştik. Bugün de aynı düşüncedeyiz. 'Yanaktan makas alma' isteği uyandıran bu tonton üstadı sevmeyenlerin argümanlarını merak ediyoruz doğrusu!

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

“'Kiracı' (The Lodger) ilk gerçek 'Hitchcock filmi'dir.”
Alfred Hitchcock